

gørende for byorkestrenes fortsatte eksistens, at der gennem en forbedret aflønning af musikerne skabes den tryghed i ansættelsesforholdet, som er en forudsætning for orkestrenes uforstyrrede arbejde og kunstneriske vækst. Det må anses for rimeligt at stille mod en omtrentlig ligestilling af musikerne i provinsorkestrene og musikerne i hovedstadsorkestrene i henseende til aflønning og tjenestetid (ca. 30 ugentlige timer), og at staten tilsiger refusion af lønningsudgifterne inden for et maksimumsbeløb for årslønnen til en musiker fastsat efter dette princip. Om den nærmere aflønningsordning henvises til bemærkningerne nedenfor ad § 3.

Gennem flere år har staten ydet betydelige tilskud til orkestrene. Fra Den kulturelle Fond og tipstjenestens overskud er der således årligt ydet Århus byorkester 210 000 kr. og hvert af byorkestrene i Ålborg og Odense 150 000 kr., hvortil kommer, at der på finansloven for finansåret 1959-60 yderligere blev optaget en bevilling på i alt 240 750 kr., en bevilling, der på finansloven for finansåret 1960-61 blev forhøjet til 408 750 kr., og som på forslaget til finansloven for finansåret 1961-62 er foreslået forhøjet til 585 000 kr.

De samlede statstilskud i finansåret 1959-60 fordelte sig med 274 250 kr. til Århus byorkester og 238 250 kr. til hvert af de to andre byorkestre. Heroverfor stod kommunale tilskud, der for Århus' vedkommende udgjorde 304 000 kr. (incl. 90 000 kr. til lokaleleje), for Ålborg 236 000 kr. (incl. 27 000 kr. til lokaleleje) og for Odense 241 946 kr.

Forskelligheder i relation til orkestrenes lokaleforhold, beregningen af lokaleafgifter og orkestrenes administration har sammen med de noget afvigende lønningsudgifter bevirket, at de samlede driftsregnskaber varierer noget fra orkester til orkester trods disses ensartede størrelse. Det kan således nævnes, at de samlede driftsudgifter i regnskabsåret 1959-60 har udgjort for Århus ca. 929 000 kr., for Ålborg ca. 742 000 kr. og for Odense ca. 793 000 kr. Derfor må det være naturligt, at staten i hvert fald foreløbig, jfr. nedenfor, begrænser sin tilskudsydelse til deltagelse i lønningsudgifterne, hvor størst ensartethed er til stede eller kan påregnes fremover. Et forøget tilskud til lønninger indebærer også tilskud til dækning af udgifterne til assistenter, og da disse udgifter hidtil i særlig grad har virket fordyrende på de koncerter, hvortil orkestrene engageres udenbys, vil disse koncerter billiggøres, hvorved der skabes mulighed for et udenbys virke i større omfang end hidtil.

De tre større byorkestre er enten organiseret som selvejende institutioner med en bestyrelse med

stærk kommunal indflydelse eller — som tilfældet er i Odense — som en ren kommunal institution.

Hvilken organisationsform der end er tale om, må det være en forudsætning for ydelsen af statstilskud, at en administrativt og kunstnerisk kompetent ledelse har det fulde ansvar for orkestrets drift. Såfremt orkestret helt eller delvis er underlagt den kommunale forvaltning, må der gennem tilstedeværelsen af et kompetent organ være sikret orkestret fornøden kunstnerisk frihed. I øvrigt er det en selvfølge, at kommunen har indseende med orkestrets administration og regnskabsafleggelse, og i betragtning af størrelsen af de statsmidler, som ydes til orkestrenes drift, vil det være rimeligt, at der i den enkelte orkesterbestyrelse indtræder en repræsentant for undervisningsministeriet til varetagelse af statens interesser.

Til § 3.

Som foran i bemærkningerne til § 2 kort berørt bør statens tilskudsydelse i hvert fald foreløbig begrænses til at være et lønningstilskud.

De af tipsmidlerne og Den kulturelle Fond ydede tilskud blev oprindeligt ikke fikseret som lønningsstilskud, men ved den fra 1. april 1956 gennemførte forhøjelse af statstilskuddene bestemtes det dog, at udgangspunktet for beregningen af disse skulle være, at der ydedes tilskud, svarende til halvdelen af lønningsudgiften til 35 mand (33 musikere + 2 kapelmestre) pr. orkester med en fikseret lønning pr. mand på 12 000 kr. Herudover blev beregnet tilskud til assistentlønninger, fikseret til 42 000 kr. pr. orkester.

Den på finanslovsforslaget for finansåret 1961-62 optagne forhøjede bevilling forudsætter musikerlønninger på 17 000 kr. årlig, ligesom der ydes tilskud til 10 assistenter pr. orkester, til en stipuleret kapelmesterudgift på indtil 50 000 kr. samt et beløb, svarende til en musikers årsløn til vederlag for arkivar, regissør og orkestertjener.

Det må anses for rimeligt og påkrævet, at denne tilskudsordning videreudbygges, dels således at der skaffes grundlag for en nødvendig forhøjelse af den enkelte musikers lønning, jfr. foran i bemærkningerne til § 2, og dels derved, at staten principielt påtager sig at yde tilskud til orkestrenes lønningsudgifter i videre forstand, dog inden for visse nærmere fastlagte grænser.

Med hensyn til musikerlønningerne anser man det for passende, at disse fastsættes som kontraktlønninger, spændende fra ca. 18 000 kr. til ca. 24 000 kr., hvortil kommer — for visse orkestermedlemmers vedkommende — solotillæg og oprykningstillæg, medens de hidtil ydede transmissi-